

Jan de Vries: ‘Het is een groot feest om overal aan bij te mogen dragen’

Genomineerde Greenfluencer is een boegbeeld als ondernemer en bestuurder binnen de boomkwekerijsector

5 min. leestijd

In Nederland zijn we heel goed in het kweken van bomen en planten. En boegbeeld binnen die boomkwekerijsector is Jan de Vries (69). Zijn staat van dienst als ondernemer en bestuurder is ellenlang, evenals zijn maatschappelijke verdiensten. Volgend jaar doet hij een stap terug omdat hij de volgende generatie alle ruimte wil geven. Maar helemaal van het boomkwekerijtoneel verdwijnen, dat duurt nog wel even: 'Ik vind het gewoon nog veel te leuk.'

Auteur: Karlijn Raats

De redactie van de groene vakbladen heeft Jan de Vries leren kennen als een ondernemende persoon die veel in beweging kan zetten, een kant op kan sturen en kan laten groeien. Dat was in 2009 via de herstart van de organisatie van de GrootGroenPlus-beurs. Hierbij was De Vries penningmeester tot 2012, slechts een van de vele activiteiten die De Vries in zijn werkleven heeft ontplooid.

RIJP en Lelystad: stad van kansen en groei

Het begon allemaal bij de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders (RIJP) in Lelystad. Daar kon De Vries aan de slag na de ulo op een kostschool, de Hogere Agrarische School in Dronten en een poosje militaire dienst. 'Overheidsdienst RIJP heeft de IJsselmeerpolders in cultuur gebracht en uitgegeven aan boeren,' vertelt De Vries.

De Vries heeft Lelystad duidelijk in zijn hart gesloten. Hij knikt: 'Waar nu de stad Almere staat, was toen niks. En Lelystad telde 950 inwoners toen ik er kwam wonen. Er was nog geen A6, er was nog geen trein. Ik heb daar vanuit de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders nog koolzaad gezaaid en greppels gefreesd. Je kon de stad zien groeien.' En misschien wel nog belangrijker: De Vries is daar neergestreken. Na jeugdijaren waarin hij leefde vanuit de koffer, kreeg hij in deze jonge, veelbelovende stad zelf ook de kans om te groeien en heeft hij die met veel doorzettingsvermogen aangegrepen.

De aanhouder wint

'Ik had het geld niet om een boerderij te kopen, maar het was wel mijn droom om een eigen bedrijf te hebben,' vertelt De Vries. 'Bij de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders heb ik jarenlang gesolliciteerd naar een stukje grond in Lelystad waar ik een bedrijf op wilde beginnen.'

Pas na tien jaar, in 1983, volgde het verlossende telefoontje van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, het moment waarop zijn leven een bepalende wending nam: hij kon beginnen met ondernemen en startte zijn eerste bedrijf: Handelskwekerij De Dryaden. Net zoals de bij de ontginning en bebouwing van de ooit maagdelijke Flevopolder, startte De Vries met niets. 'Er was geen huis, geen schuur, geen oprit, geen stroom en geen telefoon,' vertelt hij met zijn kenmerkend zachte, lage stemgeluid. Overigens haast De Vries zich om te zeggen dat er uiteraard meer boomkwekers met niets zijn begonnen. Tijdens het gesprek valt dit soort kanttekening vaker, waarbij hij er ook op wijst dat veel van zijn prestaties altijd samen met een prachtig, loyaal team tot stand zijn gekomen. Want De Vries is wars van borstklapperij, ondanks dat hij een succesvolle ondernemer en een krachtige bestuurder is.

Ontplooiing tot bestuurder

Het talent voor besturen borrelde in de jaren negentig op. 'Ik was de dagelijkse bezigheden op mijn kwekerij ontgroeid en eraan toe om me ook bezig te gaan houden met managen en aansturen,' legt De Vries de ontplooiing tot bestuurder uit.

Hij werd in 1992 bestuursvoorzitter van de Nederlandse Bond van Boomkwekers en maakte tussen 2002 en 2007 een uitstapje naar de politiek. In Lelystad werd hij wethouder, met als portefeuilles: wonen, volksgezondheid en herstructurering van de woonwijken, en samen met een collega het vliegveld Lelystad. 'Ik vond het fantastisch om de processen bij de gemeente te ervaren, te managen en samen te werken met de ambtenaren aan belangrijke zaken die spelen binnen de eigen gemeenschap.' Zijn betrokkenheid bij de gemeenschap uit zich nog altijd, vooral in zijn betrokkenheid bij de katholieke kerk in Boskoop.

Directeurschap en overname Boot & Co

Sindsdien heeft De Vries het bestuurderspak niet meer uitgetrokken. Toen De Vries in 2007

GREENFLUENCER '22

werd gevraagd of hij directeur wilde worden bij Boot & Co Boomkwekerijen, een jarenlange relatie van handelskwekerij De Dryaden, besloot hij terug te keren naar zijn roots: de boomkwekerijsector. Vanaf september 2007 was hij algemeen directeur van Boot & Co. Bedrijfseigenaar en oud-directeur Jack Boot overleed in augustus 2009. Al ruim voor zijn overlijden voerde de familie Boot gesprekken met De Vries over een overname van de aandelen van Boot & Co. Deze gesprekken werden eind december 2009 succesvol afgesloten, waardoor De Vries per 2 januari 2010 officieel directeur-eigenaar van Boot & Co werd en verhuisde van Lelystad naar Boskoop.

Kort na de overname kreeg de groene sector last van een recessie. 'Dat waren spannende tijden en de concurrentie was in die periode echt stevig. Om als bedrijf overeind te blijven, hebben we een hele inspanning moeten leveren en tegen de verwachting in ons bedrijf zelfs nog kunnen versterken.'

Samengaan met Darthuizer

Inmiddels is het aantal bedrijven dat meedoet in de aanbestedingsmarkt flink geslonken. Bedrijven zijn groter geworden in een tijd waarin ook gemeenten hebben opgeschaald door fusies en veel bedrijven zijn gestopt. Boot & Co bundelde medio 2016 de krachten met Darthuizer in de bv Boot & Dart Boomkwekerijen. Hoofdkantoor en commercie werden gecentraliseerd in Boskoop en de logistiek vond vanaf dat moment plaats vanuit Zundert en Boskoop. 'Dat is een mooie stap geweest,' aldus De Vries. 'We kregen hiermee een stevige positie op de Nederlandse markt. Met name op de markt van heesters en rozen, maar tegenwoordig doen wij natuurlijk ook heel veel laanbomen.'

Activiteiten en ontwikkelingen

Inmiddels is Boot & Dart een allround bedrijf geworden dat laanbomen, heesters, bos- en haagplanten, rozen, coniferen, solitair, meerstammige en vruchtbomen kweekt. Via Griffioen Wassenaar en De Noordhoek vaste planten, beide onderdeel geworden van de De Dryaden Holding kweekt het bedrijf vaste planten.

Een van de stappen die De Vries al bij Boot & Co nam, was verregaande digitalisering. Het toenmalige (nog op MS-DOS-georiënteerde) PLT-systeem werd vervangen door de WinTree-

software van TSD. 'Door de jaren heen hebben we dit systeem uitgebreid. Met een barcodesysteem, maar ook met andere tools voor inkoop, verkoop, logistiek en administratie. We hebben dit doorgevoerd bij Griffioen Wassenaar en De Noordhoek en werken alle drie met AFAS, zodat wij binnen de holding werken met één systeem. De digitalisering is een voortdurend proces. Momenteel bekijken we met TSD en met enkele andere WinTree-gebruikende boomkwekers hoe we nog beter en slimmer kunnen digitaliseren op het gebied van het voorraadbeheer van laanbomen. We denken dat de toekomst ligt in digitale plaatsbepaling, om bijvoorbeeld door de klant uitgekozen bomen vast te leggen.' Ook de verduurzaming van het productieproces had zijn interesse. Al snel was Boot & Co Milieukeur gecertificeerd. Ook de productie van biologisch (Skal-)gekweekte bomen, heesters en vaste planten is inmiddels normaal.

'Ik krijg echt een kick van de ontwikkeling van nieuwe gewassen'

De Vries stipt de gezonde concurrentie aan met andere boomkwekers, maar evengoed de samenwerking door Boot & Dart met andere boomkwekers op het gebied van marktoversijgende thema's, zoals de rol van klimaatbomen in de stad, waar onder meer Wageningen Universiteit en TNO onderzoek naar uitvoeren. 'Ook de fytosanitaire problematiek moet je samen aanpakken. Op dit vlak zal in de komende jaren veel moeten worden ingezet,' aldus De Vries.

Een programma waar Boot & Dart grootschalig verder op heeft ingezet – Jack Boot was daar als groot liefhebber van sortiment al kleinschalig mee begonnen – is de veredeling van planten

en laanbomen. De Vries vertelt: 'Een eigen R&D-afdeling met drie vaste medewerkers (veredelaars Margareth Hop, Kees Jan Kraan en Ronald Houtman) houdt zich bezig met het ontwikkelen van nieuwe cultivars specifiek voor openbaar groen. Elk jaar komt Boot & Dart met een of twee nieuwe gewassen op de markt, na een ontwikkeltijd van zeven tot tien jaar. We profileren ons hier sterk mee in de markt. Er zijn niet zoveel bedrijven die structureel aan veredeling doen. Hier krijg ik een kick van.'

Betrokkenheid bij de branche

Op veel verschillende gebieden is De Vries bestuurlijk betrokken binnen de sector, waaronder bij LTO, de Raad voor de Boomkwekerij, Royal Anthos, Treeport Zundert en Greenport Boskoop.

De recentste bijdrage binnen de boomkwekerij-sector is zijn voorzitterschap sinds 2019 van de Stichting Vakbeurs voor de Boomkwekerij, die tot vorig jaar de vakbeurs PLANTARIUM organiseerde. Sinds dit jaar zijn de Stichting Vakbeurs voor de Boomkwekerij en de Stichting Varb samengegaan in Greenform. De vakbeurs draagt voortaan de naam PLANTARIUM|GROEN-Direkt.

Het team dat de eerste najaarseditie van vakbeurs PLANTARIUM|GROEN-Direkt heeft georganiseerd, bestaat uit Linda Hoogendoorn-Veelenturf (ook Greenfluencer-genomineerde), Sytse Berends, Arjen Waltman, Pieter Heemskerck, Ids Boersma en Sandra van der Tol. Deze eerste najaarseditie in augustus 2022 is succesvol afgetrapt. De beursorganisatie is alweer druk bezig met de voorjaarseditie. 'Het is een feest om te zien hoe iedereen samenwerkt om de vakbeurs tot een succes te maken,' vertelt De Vries. Ook de bestuurlijke samenwerking met Taaf Rosbergen ervaar ik als erg constructief. 'Ik zie een mooie toekomst voor de vakbeurs PLANTARIUM|GROEN-Direkt. Natuurlijk verandert de wereld snel en worden we in rap tempo digitaal, maar als we één ding leren van de huidige tijd, is dat er nog steeds, en misschien wel meer dan ooit, behoefte is aan fysiek contact.'

Niet alleen als algemene belangenbehartiger binnen de sector, maar ook op maatschappelijk gebied heeft De Vries stevige bijdragen geleverd. Als wethouder, maar ook op andere vlakken, waaronder nog steeds door zijn betrokkenheid bij de katholieke kerk. In 2020 werd De

Vries voor al zijn verdiensten benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

De toekomst: gedeeltelijk plaatsmaken voor de nieuwe generatie

Albert de Vries, de zoon van De Vries, staat als directeur al bij Boot & Dart aan het roer in de dagelijkse leiding. De Vries is dus al een beetje aan het afbouwen. Hij vindt dat de jeugd zijn kans moet krijgen, ook met het oog op de mooie toekomst die hij voor het groenvak ziet, gezien de actuele natuur- en milieuopgaves, zoals de klimaatadaptatie, de biodiversiteit en de energietransitie, waarin een groene leefomgeving een grote rol in speelt. Tegelijkertijd vindt hij het lastig om de weg helemaal vrij te maken. 'Toen ik dertiger was, dacht ik zelf wel eens: wat doet die zeventiger hier nog in het bestuur? Wordt het niet eens tijd om plaats te maken? Nu ben ik zelf van deze leeftijd. Ik weet dat het ook voor mij zoetjes aan tijd wordt om plaats te maken. Maar ik merk dat ik het nog leuk vind om deel uit te maken van de verschillende clubs,' bevestigt De Vries. Met lichte tegenzin zal De Vries op het gebied van structureel bestuur plaatsmaken: 'Volgend jaar stop ik met een aantal bestuursfuncties. Op termijn stop ik als bestuurslid bij Royal Anthos en zal ik daarmee automatisch uit de Raad voor de Boomkwekerij stappen.'

Hij zal echter niet geheel van het toneel verdwijnen en glimlacht: 'Ik ben wel verstandig en houd nog genoeg activiteiten aan, want als je meteen alles uit handen laat vallen, krijg je koliek, net zoals een paard. Zo zal ik nog een paar jaar betrokken blijven bij vakbeurs PLANTARIUM|GROEN-Direkt, want daar heb ik me vrij recentelijk aan gecommitteerd. Ook hoop ik dat LTO het goed vindt dat ik nog een periode in de Verenigde Vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland zit. Maar dat is niet aan mij. Voor ad-hoc-initiatieven kan men voorlopig ook een beroep op mij blijven doen.'

Terugblik

Hoe kijkt De Vries terug op alles wat hij in zijn leven heeft opgebouwd en nog steeds vormgeeft? 'Het was een feest om mee te maken,' concludeert hij. 'Natuurlijk was het wel eens zwaar, maar het plezier overheerst, nog altijd.'

